

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LVI (50)
Štev. (Nº) 8

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
6 de marzo - 6. marca 1997

Poročilo o 41. seji Slovenske škofovske konference v Ljubljani

Slovenski škofje so se v okviru 41. seje SŠK v Ljubljani dne 24. februarja 1997 srečali s predsednikom države Milanom Kučanom, ki jih je povabil na pogovor in na kosilo v Vilo Podrožnik. Srečanja se je udeležil tudi apostolski nuncij nadškof Edmond Farhat.

Predsednik Kučan je izrazil zadovoljstvo, da so se škofje ob 4. obletnici priznanja samostojnosti SŠK odzvali njegovemu vabilu. Rimskokatoliška Cerkev v Sloveniji se zdaj - zlasti po papeževem obisku v Sloveniji - spet vrača v javnost, iz katere je bila 50 let izključena. Dejal je, da ga bolj kakor nerešene težave v odnosu med Cerkvijo in državo boli dejstvo, da se stvari sploh ne urejajo. Izrazil je pričakovanje, da bo prišlo do uspešnejšega reševanja težav in povabil škofe k premisleku o prihodnosti našega naroda.

Nadškof Šuštar, predsednik SŠK, se je predsedniku države zahvalil za povabilo in ocenil, da Cerkev pri državi pogreša politično voljo za reševanje nujnih vprašanj. Konkretno je navedel nerazumljivo odlašanje in nenehno zavlačevanje graditve nunciature v Sloveniji. Cerkev hoče izpolnjevati svoje poslanstvo v našem narodu po poti medsebojnega zaupanja in dialoga. Škof Kramberger je posebej poudaril pomen šolstva in humanistične vzgoje: v tej zvezi je navedel nerešeno vprašanje gimnazije v Mariboru in nove cerkve v Velenju in Čelju. Tudi škof Pirih je tožil zaradi neuspešnega dogovarjanja glede lokacije za cerkev v Luciji. Vse odgovorne ustanove bi morale več storiti za družino in zakon, saj naš narod izumira. Škof Uran je omenil dobro sodelovanje v pripravi na papežev obisk in popolni zastoj v mešani krovni komisiji. Škof Kvas je poudaril pomen prizadevanja vseh za spravo. V duhu sprave in pravičnega prikazovanja preteklosti je treba vzgajati tudi mladino. Škof Smej je vprašal, čemu se nadaljuje blatenje Cerkev, če smo res vsi odgovorni za boljšo prihodnost.

Predsednik Kučan je odgovoril, da vseh teh vprašanj zdaj ni mogoče rešiti. Dejal je, da ga bolj skrbi neurejenost odnosov. Zavzemal se je za „civilizacijo ljubezni“ in za skupni pogovor. Škofje so se predsedniku zahvalili za povabilo na to srečanje.

V nadaljevanju svoje seje SŠK so škofje obravnavali preostale točke dnevnega reda.

24. februarja 1997

Anton Štrukelj
tajnik SŠK

Nova vlada sprejeta

Poslanke in poslanci državnega zbora so na izredni seji 26. februarja na tajnem glasovanju podprli predlog mandatarja in predsednika Liberalne demokracije Slovenije Janeza Drnovška ter imenovali novo slovensko vlado, v kateri so 18 ministrskih položajev zasedli predstavniki dveh največjih parlamentarnih strank, Liberalne demokracije Slovenije in Slovenske ljudske stranke, ter Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Na tajnem glasovanju je mandatarjev predlog podprlo 52, proti njemu pa je glasovalo 37 poslank in poslancev. Skupaj oddanih glasovnic je bilo 89, neveljavnih glasovnic pa ni bilo.

Premier Janez Drnovšek je po potrditvi nove vlade izrazil zadovoljstvo, da je Slovenija končno dobila novo vlado s solidno podporo v parlamentu, in napovedal, da bo novo moštvo takoj začelo z delom. Premier je potrdil, da bo med prvimi nalogami nove vlade vsekakor sprejetje proračuna za teletno leto, ki je zelo zahtevno, ker kasnimo,

obenem pa bo težko uskladiti različne želje, pričakovanja in potrebe. Premier Drnovšek je zavnil trditve, da naj bi vlada najprej izvedla podražitev. Poudaril je, da bo vlada še naprej restriktivna, da bo zadrževala in zniževala inflacijo, „prihajalo pa bo do občasnih uskladitev tam, kjer je to potrebno“.

Nova slovenska vlada se je po izvolitvi sestala na prvi konstitutivni seji. Člani vlade so se med drugim dogovorili, da bodo redne seje vlade praviloma ob četrtkih, imenovali Boruta Šukljeta za novega generalnega sekretarja vlade in sprejeli sklep o ustanovitvi dveh vladnih odborov, za gospodarstvo ter za državno ureditev in javne zadeve. Novi generalni sekretar vlade Borut Šuklje, dosedanji direktor vladnega urada za informiranje, je bil prej poslanec v parlamentu in minister za kulturo v prvi vladi Janeza Drnovška.

Po STA

Zgodilo se je v Sloveniji

POSVET NAGLUŠNIH

V Cankarjevem domu v Ljubljani se je začel dvodnevni državni posvet naglušnih oseb z naslovom *Enake možnosti-enaka udeležba* v skupnem svetu, ki ga organizira Zveza gluhih in naglušnih Slovenije. Pokrovitelj posveta je ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, udeležili pa so se ga tudi predstavniki Pedagoške fakultete, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter generalni sekretar mednarodne zveze naglušnih oseb Christopher Shaw in predsednik komisije za izobraževanje v okviru mednarodne zveze Lars von der Leith. Posvet naj bi ozavestil javnost in merodajne ustanove ter organizacije za nujne ukrepe za izboljšanje njihovega družbenega položaja.

ENAKOST ŽENSK IN MOŠKIH

V okviru civilnodružbenih gibanj je skupina 23 žensk na čelu z bivšo poslanko dr. Matejo Kožuh Novak (ZL) na mandatarja Janeza Drnovška in predsednika DZ Janeza Podobnika naslovila odprto pismo, v katerem od predsednika vlade zahteva ustanovitev ministrstva brez listnice, ki bi skrbelo za enakost žensk in moških, od predsednika parlamenta pa pobudo za takojšnjo ustanovitev parlamentarnega odbora, ki se bo ukvarjal z omenjenim področjem.

ENAKOPRAVNOST?

Po drugi strani pa je predlog poslanca Starmana, da predstavnika italijanske in madžarske narodnosti v parlamentu nista enakopravna z ostalimi, zbudilo veliko ogorčenje med Slovenci v Italiji, ker se oni ravno borijo, da bi njihovi predstavniki kot enakopravni prišli v italijanski parlament, in bi taka neenaka pravnost v Sloveniji zelo škodovala njihovim težnjam.

KONGRES SSK

V Gorici se je 23. februarja končal deveti kongres Stranke Slovenske skupnosti (SSK). Prednostna vprašanja so: skupno demokratično izvoljeno predstavništvo Slovencev v Italiji oziroma Narodni svet po zgledu koroških rojakov ter zagotovljena zastopnost manjšinskih predstavnikov v izvoljenih telesih. Veliko razpravljalcev se je ustavilo ob krizi Primorskega dnevnika. Tajnik stranke še naprej ostaja Tržačan Martin

Brecelj, predsedniško mesto pa je nanovo prevzel Bernard Špacapan iz Gorice. Oba sta bila rojena v Buenos Airesu in preživela svojo otroštvo med nami.

NAŠ POSLANEC V PARLAMENTARNIH ODBORIH

Poslanec Marjan Schiffrer iz Argentine je bil izvoljen, da se vključi v parlamentarno delo in sodeluje pri naslednjih odborih: Komisija za narodni skupnosti (italijanska in madžarska), komisija za vprašanja invalidov, komisija po zakonu o nezdržljivosti opravljanja javnih funkcij s pridobitveno dejavnostjo; in odbor za mednarodne odnose (skupaj s Peterletom in Mozetičem).

Od poslancev SKD je Peterle postal predsednik komisije za evropske zadeve in član odbora za resolucijo nacionalne varnosti, Izidor Rejc pa je postal predsednik komisije za spremljanje privatizacije.

IZGON

Poslanska skupina SDS je v izjavi za javnost zapisala, da protestira proti poskusu izselitve njenih poslancev iz prostora, ki jim je bil prvotno dodeljen. Generalna sekretarka DZ Jožica Velišček, ki je odredila, da se poslancem SDS odvzame soba številka 50 v parlamentu, s tem posegom onemogoča normalno delo, saj zmanjšuje delovni prostor poslanske skupine pod sprejemljiv minimum, meni poslanska skupina SDS. SDS kot tretja največja poslanska skupina zahteva primerne delovne pogoje.

PRIMORSKI DNEVNIK

Na sedežu Primorskega dnevnika v Trstu so 24. februarja predstavili projekt Zadruga Primorski dnevnik, ki bo prevzela lastništvo edinega slovenskega dnevnika v Italiji. Včlanjevanje v zadrugo se bo začelo z ustanovnim zborom v soboto, 1. marca, v prostorih tržaškega velesejma. Zgleda, da bo časopis nehal biti rdeče obarvan.

SPET GROŽNJE

Uredništvo slovenskih tednikov Slovenski vestnik in Naš tednik s sedežem v Celovcu sta 25. februarja znova prejeli neonacistična grozilna pisma. Ta naj bi bila napisana z istim pisalnim strojem kot podobna pisma novembra in decembra lani. Primer že preiskuje kriminalna policija.

Po STA

dr. France Rode novi ljubljanski nadškof

V sredo, 5. marca smo tik pred zaključkom lista dobili iz Slovenije sporočilo, da je bil imenovan za novega ljubljanskega nadškofa dr. France Rode, ki je svojo mladost preživel med nami v Argentini in je zadnja leta deloval v Vatikanu. Posvečen bo v Ljubljani, 6. aprila.

Istočasno smo dobili obvestilo, da je bila za novo sekretarko za Slovence po svetu imenovana Mihaela Logar (SLS).

V tretje tisočletje

Ozadje dogajanj pri oblikovanju nove slovenske vlade, ki je trajalo štiri mesece, je v razpravi o njeni primernosti na seji državnega zbora pred tremi dnevi najbolj duhovito opisal poslanec, ki je koalicijo Liberalne demokracije Slovenije (LDS) in Slovenske ljudske stranke (SLS) primerjal za zaljubljenca, ki na vprašanje „sta poročena?“ odgovorita „da, oba!“

LDS in SLS, ki od četrta, 27. februarja, tvorita novo vladno koalicijo, sta namreč pred tem podpisali pogodbo o sodelovanju z drugimi partnerji. LDS je sklenila koalicijsko pogodbo z Združenjo listo socialnih demokratov (ZLSD) ter sporazum o podpori z Demokratično stranko upokojencev Slovenije (DeSUS) in Slovensko nacionalno stranko (SNS). SLS pa je 2. decembra lani podpisala koalicijsko pogodbo s Socialdemokratsko stranko Slovenije (SDS) in Slovenskimi krščanskimi demokrati (SKD), o čemer je javnost izvedela šele dan pred izvolitvijo nove vlade.

Dolgotrajno, štirimesečno oblikovanje nove vlade po novembrskih parlamentarnih volitvah je seveda posledica notranje-političnih delitev, deloma pa tudi posledica volilnega izida, po katerem so t.i. stranke pomladi (SLS, SDS in SKD) prejele natanko polovico od 90 poslanskih sedežev v parlamentu in se tako približale možnosti, da same oblikujejo vlado. LDS je na volitvah dobila relativno večino med strankami in s tem v danih okoliščinah tudi podlago za mandat za sestavo nove vlade.

Janez Drnovšek je po volitvah napovedal, da si bo prizadeval za vlado s čim širšo podporo in med strankami, ki bi jih želel v

svoji vladi, največkrat navajal SLS. V pogajanjih o sestavi novega vladnega kabineta je propadel poskus oblikovanja vlade narodne enotnosti, ki jo je premieru predlagala SLS, vrstili so se predlogi o t.i. tehnični ali strokovni vladi, za kar so se zavzemali predvsem krščanski demokrati, in kombinacijo LDS z dvema ali vsemi tremi pomladnimi strankami.

Drnovšku je za podporo uspelo pričati vse stranke razen pomladnega trojčka, naknadno pa še poslanca iz vrst SKD, s čemer si je zagotovil večino 46 glasov, vendar le za potrditev svojega mandatarstva. Izid glasovanja za vlado pa je navkljub pričakovanjem in zatrevanju podpori znova pristal na 45 proti 45. V drugo je bil Drnovšek uspešen, potem ko je k sodelovanju v vladi prepričal Slovensko ljudsko stranko, saj je koalicijo LDS-SLS podprlo 52 poslancev.

LDS in SLS sta bili takoj potem, ko sta podpisali koalicijsko pogodbo, še ostreje pa po potrditvi vlade v parlamentu, deležni očitkov bivših parterjev. Posebno ostro sta se odzvali stranki t.i. pomladnega trojčka, SKD in SDS, ki sta Slovenski ljudski stranki očitali nemoralnost in izdajstvo ter jo — kot neizkušeno stranko, ki še ni bila v koaliciji z LDS — svarili pred liberalno demokracijo, naslednico bivše režimske stranke, zlasti pa pred kontinuiteto z bivšim sistemom. Liberalna demokracija zaradi domnevnega prešustva ni imela večjih težav: Združena lista je dostojanstveno ugotovila, da je iskanje novih partnerjev legitimno politično dejanje, Nacionalna stranka Nad. na 4. str.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Včasih se dogodi, da politično delovanje nadkriljuje ena sama, težka snov, drugič znova izgleda, da je nešteto vprašanj, ki istočasno skrbijo javne može. Ta zadnji primer je gotovo veljal pretekli teden, čeprav bi opazovalec včasih mislil, da ni tako. A dejansko se je zvrstilo toliko zapletenih problemov, da jih je kar težko vse opisati in si jih ogledati.

SREČNO NOVO LETO

Eden izmed takih dogodkov, ki pa je prešel skoraj neopažen, je bila otvoritev novega rednega zasedanja državnega kongresa. Včasih se je ta svečanost izvedla 1. maja, a odkar je ustavna reforma podaljšala rok rednega zasedanja, se ta prične kar dva meseca prej.

Pričetek rednega zasedanja pa je pomenil tudi konec „izrednega“, ki ga je sklicala vlada, a dejansko sploh ni rodil kakega pomembnega sadu. To dejstvo je prava blamaža za vlado, ker jasno kaže na dejstvo, da kljub nasprotnemu prepričanju predsednik nikakor ne obvlada parlamenta.

Vsekakor, predsednik je pohitel v kongres, ker mora ob vsaki otvoritveni svečanosti na zbranem parlamentarce nasloviti priložitnostni govor. V njem je sicer mimogrede omenil nekatere težave, a prikazal celotno stanje države kot blesteče. Vse je v redu, letos bo recezije konec, notranja bruto proizvodnja bo narasla kar 6 odstotkov, domala vseh problemov bo konec, ako bomo redno plačevali davke in opozicija ne bo metala polen pod noge vladi.

Vendar ni vse tako brezhibno. Dejansko je problemov cela vrsta in lahko jih naštejemo na socialnem, gospodarskem ali pa političnem področju. Na tem zadnjem je vedno bolj jasno, da razmerje med predsednikom in guvernerjem province Buenos Aires ni najboljšo. V naši zadnji številki smo opisali ozadje tega spopada. Menem in Duhalde pa bosta morala na nek način najti pot mirnega sožitja. Danes pa je že jasno, da je Duhalde to pot prekrizal načrte predsedniku in mu dejansko onemogočil poizkus ponovne kandidature. Nehal je igrati vlogo poslušneža in se mu zoperstavil, kakor se mu ni še nihče, odkar je leta 1989 prišel na predsedniški prestol.

Drug zaplet so gotovo prihodnje volitve, ki za vlado ne kažejo ravno najboljšo. V sami prestolnici se peronizem ne more dvigniti in še vedno zaseda komaj tretje mesto za radikali in Solidarno fronto. V provinci Buenos Aires je sicer Duhalde popolnoma prepričan v zmago, a dejstvo, da se je senatorka Graciela Fernández Meijide odločila kandidirati za poslanko na provincijskih listah Solidarne fronte, bo gotovo pritegnilo precej nezadovoljnih glasov. Potem pa še možnost, da bi radikali in frenetisti nastopili skupno, buri miren razvoj dogodkov. Od tu je nastala tudi ideja, da bi na peronistični listini kandidirala Duhaldejeva žena „Chiche“.

Socialna fronta tudi ni mirna. Ob mesečni umora fotoreporterja Cabezasa je ogromna manifestacija vladi pokazala, da se v družbi nekaj giblje. Neprijetno je vladi odjeknil tudi televizijski program, ki je kazal novo predsednikovo hišo v njegovi rojstni vasi v Anillaco pa še letališče, ki so ga zgradili prav zanj. Poizkus prepričati oddajo tega programa je klavarno propadel.

Sindikalni protesti so tudi kaj pogosti. Pretekli teden pa je najbolj odjeknil pohod tovornjakov, ki je iz daljne Mendozae po tisoč kilometrov dolgi poti pripeljal v Lujan. Šoferji so protestirali, ker doživljajo hudo konkurenco brazilskih in čilenskih tovornjakov. Oboji svobodno vozijo po Argentini, brazilске in čilske oblasti pa ne dovoli-

jo, da bi argentinski tovornjaki enako svobodno vozili po njunih državah.

Z Brazilijo ima Argentina zadnje čase precej težav. Skupni trg, ki so ga s tako težavo ustanovili, naletava na zapreke.

Kot v primeru tovornjakov Brazil pridno izkorišča ugodnosti, ki jih nudi ta gospodarska tvorba, a se kar nevednega dela, kadar gre za argentinske izvoze. Tako se porajajo težave za Argentino glede avtomobilске industrije, pri izvozu zdravil, ko gre za izvoz prehrane in celo raznih avtomobilskih olj. Vse te štiri točke bodo sedaj preučile posebne komisije, ki so se te dni sestale v Rio de Janeiro.

VSİ SO OSUMLJENI

Medtem pa napredujejo tudi pogajanja med sindikalisti, podjetniki in vlado glede novih delovnih pogojev. Besedo „fleksibilizacija“ sicer vedno manj uporabljajo, a dejansko vse kaže, da je pot do nje že odprta. Te dni se je razvedelo, da so sindikalisti že pristali na kaj zrahljane pogoje, kar se tiče malih podjetij z do pet uslužbencev. Tem podjetnikom ne bi bilo treba plačevati odškodnine za odpust delavcev. Svoj predlog sindikalisti zagovarjajo, češ, s tem bi odpravili ilegalno delo, ali „na črno“, ker se podjetnikom ne bi bilo treba več bati plačevanja visokih odškodnin.

Vendar stvar ni tako lahka. Prav te dni je bila objavljena študija, ki govori, da imajo podjetja dejansko kar 22 odstotkov vseh delavcev „na črno“. Ako prištejemo še podjetja, ki dejansko sploh niso registrirana, ta odstotek naraste kar na 33,8. To hudo prizadene delavce, ki nimajo počitnic, ne trinajsta plača, ne zdravniškega kritja in tudi potem ne pokojnine. A prizadene tudi državo in pokojninske ustanove, ki ne dobivajo prejemkov na delo teh ljudi. Uradna statistika govori kar o 5.385 milijonov dolarjev, ki jih država izgubi, ker ne prejema prispevkov na to delo. Število je skoraj enako celotnemu državnemu deficitu lanskega leta. Da bo treba enkrat temu napraviti konec, je jasno. A kako?

Dejansko so osumljena skoraj vsa podjetja, da prikrivajo resnično stanje zaposlenosti. Temu pa je potem treba prišteti še tiste, ki zaposlujejo delavce, a jih prisilijo, da se vpišejo kot „avtonomni delavci“, in ko jim plačajo, morajo ti izstaviti legalni račun. Pokojnino si morajo sicer plačevati sami, a to dela komaj polovica, ostali pa so to opustili postopoma, saj jim tudi mesečni računi tega sploh ne dovolijo. Tudi marsikatero podjetje, ki sicer delavcem pridrži del dohodkov za plačevanje pokojnine, tega ne stori. Pokojninski fondji se nahajajo v pravi krizi.

Osumljenje je danes sploh skoraj narodni šport. Osumljeni so sindikalisti, da bodo izdali delavce in njihove pravice. Osumljena je policija (primer umora Cabezasa), da štiti hudodelce, osumljeni so sodniki (primer Branca), da dajejo potuho v zameno za lepe denarce. Osumljen je sploh celotni sodnijski ustroj. Na primer, pretekli teden je vrhovno sodišče poseglo v urad za kaligrfske raziskave, odkoder je izginilo kar 35 čekov, ki so jih imeli kot dokaz nepravilnosti v primeru IBM-Narodna banka.

Na drugem področju pa sumijo, da okoli predsednika skušajo vplivati na gledanje Svetega sedeža na sedanjo vlado. Za novega poslanika v Vatikanu je bil namreč imenovan Esteban Caselli, ki ima sicer vso podporo predsednika, a ga ne gledajo z najboljšimi očmi v krogih cerkvene hierarhije. To bi lahko pripeljalo do novih zapletov v razmerju med vlado in Cerkvijo, ki že itak ni najboljše.

Vrhunska izvedba Marka Finka in Nataše Valant

V nedeljo, 2. februarja sta na slavnostnem koncertu ob 200. obletnici rojstva skladatelja Franza Schuberta v dvorani Slovenske filharmonije s ciklom Labodji spjev nastopila basbaritonist Marko Fink in pianistka Nataša Valant. Koncert — organiziral ga je Cankarjev dom, neposredno pa ga je prenašala tudi Evropska radijska zveza (EBU) — je vrhunski umetniški dogodek, ki je poslušalce ne samo navdušil, ampak resnično prevzel.

Že dva dni pred slavnostnim koncertom — na dan Schubertovega rojstva — sta Marko Fink in Nataša Valant skupaj z Zložbo kaset in plošč RTV Slovenija predstavila tri laserske plošče s posnetki ciklov Lepa mlinarica, Zimsko potovanje in Labodji spjev. Posnetki, ki so nastali v času med 1993 in 1995, so v slovenščini, avtor prevodov je Pavel Oblak.

Na nedeljskem koncertu sta Marko Fink in Nataša Valant izvedla celoten Labodji spjev v nemščini, za dodatek pa tudi dva samospjeva (Podoknico in Ribičko) v slovenščini. Ob poslušanju takšne prepesnitve — seveda v tako vrhunski izvedbi — jasno odpadejo vsi pomisleki v zvezi z izvajanjem del v prevodih, hkrati pa lahko tudi pritrđimo dnevnomu časopisju, ki je slovenski prevod in izvedbo treh Schubertovih ciklov označilo kot „epohalni dosežek“. Pa ne samo zato, ker vseh treh ciklov še nikoli nihče v slovenščini ni pel, ampak tudi in predvsem zaradi popolnosti izvedbe.

Slovesnost je bila pravi praznik ali, kot je poudarila urednica glasbenih programov Radia Slovenija Mojca Menart, na dan obletnice rojstva so se spomnili Schuberta, da bi popravili krivico iz leta 1816, ko tedaj devetnajstletni skladatelj ni bil izbran za učitelja glasbe na nemški ljudski šoli v

Ljubljani, za kar si je prizadeval; želel si je urediti svoj težaven finančni položaj in se oženiti s Thereso Grob, mlado sopranistko. V Ljubljani službe ni dobil, pa tudi žene ne temveč je kasneje v hudem trpljenju nekaj let umiral.

Basbaritonist Marko Fink se je rodil leta 1950 v Buenos Airesu v Argentini v slovenski družini. Za pevsko kariero se je odločil leta 1985, prej je kot docent poučeval na Fakulteti za agronomijo v Buenos Airesu. Nastopa po vsem svetu na koncertnih in opernih odrih. Vabijo ga dirigenti Michael Corboz, Alain Lombard, Theodor Guschlbauer, Hans Graf, Günther Teuring, René Jacobs in drugi. V Ljubljani redno sodeluje pri izvajanju in snemanju oratorijev slovenskih in tujih avtorjev v sklopu vokalnega abonmaja Slovenskega komornega zbora. Zanje in za Radio Slovenija veliko snema in izdaja laserske plošče. Marko Fink ima izjemno lep, žameten, emotivno bogat, zelo izučen v vseh legah, razkošno niansiran in za pomenske povdarke občutljiv glas, kot ga imajo le najboljši pevci z mednarodnih koncertnih odrov. Finkov čas v smislu svetovne kariere še prihaja, za slovenske ljubitelje Schuberta — in teh je vedno več — pa ostaja njegov dragoceni dar: pejeje samospjevov v materinščini, v novem stapljanju verzov in glasbe.

Pianistka in harfistka Nataša Valant, prej korepetitorica v ljubljanski Operi in baletu SNG, zdaj korepetitorica Slovenskega komornega zbora in harfistka v ljubljanski Operi, na koncertih nastopa kot spremljevalka slovenskih in tujih umetnikov. Z vodilnimi slovenskimi glasbenimi solisti je posnela veliko glasbene literature za arhiv Radia Slovenija.

Po Delu, Družini in Demokraciji

MARKO KREMŽAR

ETIKA, MEDNARODNI ODNOSI IN SLOVENIJA

Dokler Slovenci nismo imeli svoje države, smo mogli gledati na mednarodno politiko precej neprizadeto. Bili smo gledalci, večkrat pa tudi objekt odločitev drugih držav. Zato smo tudi načelo, da „države nimajo prijateljev in sovražnikov, marveč le koristi“ (namesto besede „koristi“ smo navadno uporabljali tuj izraz „interesi“) sprejemali kot nekako dokončno modrost, ki pa se nas ni tikala neposredno. Na področju meddržavnih odnosov naj bi pač držala pravila igre, ki so ji evropske velesile dale ime „realistične politike“ ali kot pravijo Nemci, ki so tako politiko najbolj dosledno uveljavljali: „realpolitik“. Malokdo je pri tem pomislil, da v takem realizmu ni prostora za etiko, a to nas ni preveč skrbelo, kajti odločitve na meddržavni ravni so bile daleč od slovenske narodne in z moralno problematiko prežete stvarnosti.

Ko je ob pričetku tega desetletja zaživel slovenska država, smo se kot narod srečali s pravicami pa tudi z odgovornostmi meddržavnih odnosov - to je z vprašanji slovenske zunanje politike. Čez noč smo se morali vključiti v zapleteno igro, v kateri skušajo države vsega sveta ne le vsklajati medsebojne koristi, temveč predvsem uveljavljati svoje koristi na račun drugih. Skrajša se nam je zdelo morda skoraj otročje preprosto odgovarjati na vprašanje, kaj so slovenske koristi. Pri vprašanih na primer, ki se tičejo ozemlja, so odgovori naravnost otipljivi. Ko pa se spuščamo polagoma na zapletenejša področja mednarodnega gospodarstva in medkulturnih vplivanj, odgovori na vprašanje, kaj je v interesu slovenske države, niso več tako preprosti.

Dokler so vladale Evropi absolutistične monarhije, je bilo lahko določati državne koristi. Kar je bilo v dobro monarhu oziroma njegovi dinastiji, je bilo dobro za državo, in kar mu je škodilo, je bilo v nasprotju z državnimi interesi. Ustavne monarhije pa tudi evropske republike zadnjih dveh stoletij so določanje, kaj je v korist državi in kaj ne, prepustile parlamentom, ki so navadno predstavljali gospodarsko najmočnejšo plast v državi. V totalitarnih državah je odločala o istem vprašanju nezmotljiva partija.

Kako pa naj na to vprašanje odgovarja mlade demokracije, ki izhajajo iz totalitarizmov? Kaj je v interesu slovenske države? Ker je gospodarska premoč v okviru demokratičnih ustav še vedno v rokah nekdanjih pripadnikov totalitarnih struktur komunistične partije, je prav mogoče, da bi tudi v prihodnje gledala parlamentarna večina na njihove koristi kot na koristi slovenske države, kar seveda ni nujno tako.

Zanimivo, da ljudje, ki pričakujemo, da bo sodna oblast delovala po resnici in pravici in da se bo držala etičnih principov, sprejemamo navadno brez posebnega presenečenja, kadar zakonodajna in izvršna oblast v državi odločata neglede na moralnost ali nemoralnost svojih odločitev. Ali je taka nedoslednost v demokratični državi sprejemljiva?

Pri tem razmišljanju nam nepričakovano priskočijo na pomoč današnji usmerjevalci zunanje politike Združenih držav Amerike, ki so se znašli pred podobnimi vprašanji. Ko so se po drugi svetovni vojni spustile ZDA na področje svetovne zunanje politike z vso sebi lastno zavzetostjo, so se zavedale, da stopajo na področje, ki ga ne obvladajo tako kakor na primer imperialistične velesile stare in takrat oslabele Evrope. Vendar so se ameriški politiki kaj kmalu priučili in pričeli posnemati zglede evropske „real-politike“. Henry Kissinger je postal naravnost model te zunanje politike,

ki jo je zavestno posnemal po dvesto let starem zgledu dunajskega machiavelista grofa Metternicha. Šele po vietnamskem polomu so se pričeli nekateri ameriški teoretiki spraševati, če je zunanje-politični model, ki so ga privzeli po imperialistični Evropi, resnično primeren za veliko ameriško demokracijo. Ta je zrasla pred dvema stoletjema konec koncev iz strogih moralnih principov evropskih verskih in političnih beguncev.

Izhodiščno vprašanje, na katerega so si morali odgovoriti ti misleci, je bilo: kaj je v interesu ZDA? Pred podobnim vprašanjem stoji glede na svoje razmere vsako državno vodstvo in seveda tudi slovenski politični vrh. Katere in čigave koristi je dolžna braniti in podpirati demokratična država? Odgovor ni lahak. V demokratičnih državah, kjer prevladuje tržno gospodarstvo, katero je po naravi pluralistično in ne redko samo v sebi kontradiktorno, prav zato ni lahko ugotoviti kaj je na gospodarskem in zato tudi na zunanje-političnem področju državljanom resnično v korist. Kar je namreč v korist porabnikom, utegne biti v škodo podjetnikom, kar je v interesu dela zmožnega prebivalstva, je lahko v škodo upokojenecem. Visoke obresti koristijo varčevalcem, a otežkočajo razmah podjetnikom, s tem pa tudi manjšajo zaposlenost. Tuje investicije so na nekaterih področjih potrebne, na drugih primerne, na tretjih škodljive bodisi okolju bodisi domačim podjetjem, a skrajša navadno zmanjšujejo brezposelnost. Nadzor nad tujimi investicijami bi bil ponekod potreben, a ni v skladu s pravili, ki jih hoče uveljaviti svetovna globalizacija, ki ima ključne, do velikih trgov. Nizke plače koristijo industriji in njeni konkurenčnosti, a škodijo zaposlenim. Kar je v korist enemu podjetju, navadno škodi njegovim tekmečem. Odprte meje nižajo cene in višajo nekaterim življenjsko raven, a pospešujejo koncentracijo kapitala in v nekaterih predelih večajo brezposelnost. Državni podpori kmetijstva, ki jo ob prosti mednarodni konkurenci narekujejo socialni in narodnostni razlogi, nasprotujejo zagovorniki globalizacije in odprte trgovine, pa tudi domači davkoplačevalci ker obremenjuje ostale družbene plasti. Družinska politika, ki hoče s pospeševanjem rodnosti zagotavljati narodu prihodnost, navadno ni naklonjena neomejenemu pritoku tujih delovne sile, ki sicer pomaga reševati trenutne socialne zagate, a hkrati odpira nove; nekatera zaveznitva ponujajo varnost pred potencialnimi sovražniki, a nimajo odgovora na vprašanje, kako se zavarovati pred zavezniki. S tem lista nasprotujočih si interesov v demokratični družbi seveda ni izčrpana.

Pod kakšnim vidikom naj ugotavlja država, katere koristi naj na mednarodnem področju brani, ali pa naj enostavno prepusti, da močnejši obvladajo šibkejše, in se sprijazni z dejstvom, da bodo domača podjetja postala podružnice mednarodnih koncernov, narodna kultura pa komaj še folklorna zanimivost? Ali s pasivnim odnosom do teh vprašanj ne odstopa država bistveni del svoje suverenosti in molče sprejema vlogo evropske province?

ZDA, katerim se zaenkrat ni bati, da bi postale komurkoli provinca, so se zavedle, da je od pravega odgovora na gornje vprašanje odvisna njihova politična smer v tretjem tisočletju. Pričelo se je pojavljati mnenje, da v množici nasprotujočih si interesov država ne more in tudi ne sme odločiti glede na posamične koristi podjetij ali družbenih plasti marveč mora poiskati višje, objektivnejše vidike. Država

mora pri svojih odločitvah zamenjati pragmatičnost z etičnostjo, ne sme se spraševati, kaj utegne biti koristno, temveč kaj je dobro in prav.

Tako se je razvila v ZDA šola „načelne“ zunanje politike. Njen najvidnejši predstavnik je nekdanji ameriški zunanji minister profesor Zbigniew Brzezinski. Vendar je bila Madeleine Albright, kateri je predsednik Clinton zaupal vodstvo ameriške zunanje politike v svojem novem predsedniškem obdobju, diplomatinja, ki je vzbudila pozornost v svetu s svojimi načelnimi stališči. Albrightova ni le učenka Brzezinskega, temveč ima tudi sama toliko poguma, da omenjene principe javno zagovarja in se po njih odloča kljub skepsi zunanjih ministrov evropskih držav. Po njenih besedah naj bi usmerjali politiko (v mislih je imela zunanjo politiko ZDA) nadčasovna etična načela in ne kratkoročne koristi in naj bodo celo mednarodna zaveznitva podrejena zakonu etike. Take besede so v sodobnem svetu vsekakor novost.

Pri tem ne gre za več ali manj zanimivo posebnost ameriške zunanje politike, marveč za nekaj veliko pomembnejšega. Države, ki se bodo odločile, da bodo usmerjale svojo politiko na podlagi etičnih načel prav kot so to delala od nekdanjega gospodarsko in politično neodvisna sodišča, smejo upati, da bodo ohranile demokratično družbeno ureditev in z njo svojo identiteto. Države pa, ki se bodo prepustile pragmatizmu, pa čeprav le na področju zunanje politike, bodo kmalu postale povsem odvisne od centralnih (celinskih ali svetovnih) oblasti, ki bodo iskale največje koristi za najbolj izbrano elito.

O tem naj bi razmislili tudi oblikovalci slovenske politike, kajti svet ne drvi nujno po poti pragmatizma, temveč se deli in se bo delil vedno temeljiteje na take, ki delujejo v osebni in družbeni življenju po svoji vesti v skladu z nadčasovnimi etičnimi načeli, in na one, ki prodajajo svojo prihodnost in usodo svojega naroda za ceno neposrednih in večkrat le namišljenih skupinskih koristi.

Seveda se lahko vprašamo, ali ima majhna država kot je Slovenija sploh lahko samostojno zunanjo politiko in ali ima smi-

sel govoriti o etiki tam, kjer je vpliv na dogajanja v svetu komaj opazen. Res ne bo odvisno od slovenskih odločitev, kako se bo razvijala politika recimo na Srednjem Vzhodu, Muslimani in Judje bodo živeli na robu vojne ne glede na ostali svet, Kitajska bo rasla kot velesila tretjega tisočletja brez nas, Japonci bodo gojili svoj nacionalizem ne glede na naše težave, Rusija bo skušala obnoviti imperij na razvalinah Sovjetske zveze brez ozira na to, kaj se dogaja na področju nekdanje Jugoslavije, in Evropa bo poskušala uveljavljati svojo skupno denarno valuto s tolarjem ali brez njega. Gledano pod vidikom makropolitike je res težko opaziti, kaj naj bi bilo področje zunanje-političnega delovanja slovenske države.

Kdor pa čuti slovensko, ne potrebuje posebnih dokazov za to, da vidi, v čem je posebna naloga slovenske države. Ta država v središču Evrope ima en sam in popolnoma nedvoumen namen. Ohraniti mora življenje, omogočiti mora polno in svobodno rast narodu, ki jo je priklical k obstoju. Republika Slovenija brez slovenskega naroda nima smisla. Ohraniti življenje v družini ali v narodu pa je predvsem moralna naloga.

Prvenstvena naloga slovenske zunanje politike ni omogočanje materialnih koristi skupinam ali eliti v okviru slovenske države. Naloga celotne državne strukture je ohraniti in krepiti biološko, kulturno in gospodarsko življenje naroda, kateremu naj država služi. To nalogo je mogoče razumeti le pod vidikom etičnih načel, ki presegajo kratkoročne, pragmatične kriterije političnih odločitev. Narodne manjšine, ki živijo v okviru slovenske države, imajo pravico do življenja, a glavna skrb za njihov narodni obstoj sloni na ramah njihovih matičnih držav. Podobno je slovenska država odgovorna za življenje in razmah celotnega slovenskega naroda, bodisi da živi v njenem okviru, bodisi na svoji zemlji zunaj državnih meja ali kjerkoli po svetu.

Kar je prav, je končno tudi koristno. Zunanja politika naše države naj bi bila zavezana nadčasovni, etičnim principom, med katerimi je na prvem mestu omogočanje in krepitev zdravega, človeka in naroda vrednega, svobodnega življenja.

Slovenska politika v hrvaških očeh

Slovenija in Srbija nista tako narazen, kot se pogosto misli in piše, ob drugem se ubadata z istim problemom — po zlomu komunističnega režima ne v Srbiji ne v Sloveniji ni bilo resnične zamenjave oblasti, piše v svoji analizi prof. dr. Mirjana Kasapović v hrvaškem tedniku Globus, ko razpreda „politično dramo v Sloveniji“. V primerjavi s srbsko je resda komorna, vendar „z znamenji doslej še nezapisane politične in korupcijske afere“.

Politična dogajanja v Sloveniji so s „primerom Pucko“ in izvolitvijo dr. Janeza Drnovška za mandatarja bolj kot vse drugo pritegnila politično in medijsko pozornost naših južnih sosed v zadnjih letih. V dokaj korektnih interpretacijah dogajanj v državnem zboru in širše domala vsi izražajo željo Hrvaške po trdni slovenski vladi, ki bi, tako pravijo v Zagrebu, pospešila dogovarjanje in sporazumevanje med državama. No, kot opozarja dr. Kasapovičeva, je „velika parlamentarna drama v Sloveniji pokazala, da politiki niso izvedli razkola med

nekdanjim posocialističnim in protisocialističnim blokom, natančneje med staro in novo politično elito. Ta razkol ni omejen le na politiko, temveč delno vpliva in dobe vso družbo“ in zato „Slovenijo šele čaka resnična zamenjava politične oblasti, ki bo bržkone imela vlogo katarze za del politične elite in državljanov“.

Nekdanja asistentka komunističnega profesorja dr. Ivana Šibra na zagrebški fakulteti političnih znanosti izraža željo, da bi bile take spremembe vpeljane čimprej. „Dotlej pa se bodo hrvaški turisti v alpskih središčih med tv dnevnikom — sicer svetlejši točki v nenavadno nedomiselni in dolgočasni medijski sceni Slovenije — tudi v prihodnje srečavali z galerijo političnih likov, znanih iz nekdanje države: Kučan, Drnovšek, Janša, Bavčar, Rupel, Školč, Ribičič, Potrč...“, piše v svoji rubriki Absolutismus und Schlamperei dr. Kasapovičeva.

Po Delu

Posređoval Vinko Levstik

Emigracija je obupala

Spomenka Hribar je objavila v sobotni prilogi Dela 21. decembra lani intervju, iz katerega povzemamo del o emigraciji. Zanj smo reveži, ki jih nekdo „šunta“, sami pa ne poznamo razmer v Sloveniji, kjer da je vse normalno. Ne ve, da je sedaj že toliko naših ljudi obiskalo domovino, da prav dobro vemo, kaj je tam prav in kaj je nasledovanje starih rdečih ciljev z novimi parolami.

Kaj pa emigracija? Bili ste predsednika Svetovnega slovenskega kongresa v tistem najbolj dinamičnem času. Tudi emigracija, se zdi, je malo obupala, umaknila se je nazaj v svoje težko prigarane hiše v tujini.

Žal je tako: Zelo sem si prizadevala, da bi bili naši ljudje — emigracija, zdomci in izseljenci — na neki način sestavni del slovenstva v najširšem pomenu besede. Pravimate, ko pravite, da so obupali. Obupali so na dva načina: eni so obupali, ker jim pač ni všeč ta sovračni kurs, ki ga je polno naše časopisje, ves ta revanšizem na javni sceni. Drugi so obupali, ker so bili ali prepričani, da bo s spremembo sistema postala njihova resnica edina in ena sama, ali pa jim je marsikdo zbujał tako upanje. Morda v interesu lastnih koristi, tudi finančnih. Zelo mi je žal. Mislim, da se je v tem smislu delalo z našimi ljudmi grdo in da se še danes zelo grdo dela; zavajajo jih, ne predočijo jim, da je navsezadnje to, kar se dogaja pri nas in kakor živimo, nekaj normalnega in je predvsem notranja zadeva države Slovenije. Mi Slovenci, ki živimo tu, imamo pravico voliti svoj parlament in smo zase najbolj odgovorni. Zbujali so jim laž-

ne upe in še vedno se jih „šunta“ zoper legitimne in legalne institucije te države. Žal! Naredila sem vse, kar sem mogla. Mi je pa zelo hudo, da je tako, kakor je.

Kdo jih „šunta“?

Večkrat smo že brali, kakšna sporočila pošilja recimo sedanja sestava Svetovnega slovenskega kongresa RS, konferenca za republiko Slovenijo. Pri njih je bil na obisku Peterle, Janša... Brali smo, kaj so govorili, pa tudi sicer, kaj govorijo, ko hodijo po svetu. Ljudje, ki so zunaj in ne vedo, kako se tu živi, imajo še toliko manj možnosti preveriti točnost njihovih navedb. Njihove interpretacije so lahko tudi legitimne. Toda tam, so vzete kot gola in ena sama resnica. Mi živimo različne politične opcije. Če pa kdo pride k njim in reče, tam je udbomafija, restavracija komunizma, vse imajo v rokah, se vse to strašansko sliši. Navsezadnje pa živimo tu normalno.

Najbrž pa del emigracije to še vedno rad sliši.

Marsikdo rad sliši in laže je pač slišati nekaj takega, kakor se soočiti z lastno zgodovinsko soodgovornostjo za nekatere postopke, ki so jim bili priča ali so bili v njih udeleženi.

GOSPODARSKI VESTNIK

Slovenske latinskoameriške Trgovske Zbornice

PAŠA ZA OČI je bil gostinsko-turistični zbor na Bledu. Na razstavi, ki jo je izvedla gostinsko turistična šola, so bile predstavljene prave umetniške storitve. Sodelovalo je 300 razstavljalcev. Prireditev, ki je potekala pod geslom: Dvig kakovosti — pot v prihodnost, je bila v prostorih hotelov Toplice, Golf, Astoria in Park. Turizem zaposluje v Sloveniji 30.500 oseb, z njim se ukvarja vsak 21 zaposleni.

PARADA DOMAČEGA IN TUJEGA POHIŠTVA bi lahko imenovali uspel pohištvni sejem v Ljubljani. Na njem je razstavljalo več kot 260 razstavljalcev iz Slovenije, Avstrije, BiH, Hrvaške, Indije, Italije, Nemčije in Poljske, preko slovenskih zastopnikov pa še 75 tujih podjetij, skupno torej 355 razstavljalcev. Pohištvni sejem je bil pomemben dogodek za slovensko pohištveno industrijo.

MEDNARODNI SEJEM SADJA pripravljajo podjetni Prekmurci za leto 1997. Sejem, ki bo ob koncu kmetijske sezone, bo prav gotovo velika pridobitev za sam sejem, kot številna podjetja, ki se ukvarjajo s pridelavo sadja. Na tem sejmu bodo poleg sadja prodajali in razstavljalci razna semena, sadne sadike, vrtnine, okrasno drevje in zdravilna zelišča.

VESELA MARTINOVANJA so že tradicija v Sloveniji. Zlasti v deželi, ki je bogata z vinogradi in izvrstnimi vini. Tako je Društvo vinogradnikov v Radgonsko-Kapelskih gorah pripravilo na Martinovo nedeljo prireditev z bogatim programom krsta mošta, glasbo in odličnimi večerjami v lokalih Radenske. V Banovskih toplicah je bila na voljo poleg mošta bogato obložena miza s prleškimi dobrotami.

VLAK S KAR 40 VAGONI. Od Gornje Radgone do Ljutomera je bil promet zelo šibak. Toda podjetje Arcont, ki izdeluje za bojnike, je poskrbelo za poživitev, saj svoje izdelke v tujino pošilja po železnici. Več podobnih podjetij bi gospodarske razmere prav gotovo izboljšalo.

800 LETNICO LENARTA V SLOVENSKIH GORICAH so slovesno proslavili oktobra. Lenart je nekdanj predstavljatelj močno gospodarsko središče, v dobi rdeče vladavine pa se je znašel na robu preživetja. Sedaj poslovanje novih podjetij napoveduje nov racvet. Na področju je tudi sedem večjih turističnih kmetij. Med številnimi prireditvami je tudi razstava starih sort sadja, ki je zanimiva tudi za mlajše pridelovalce pod okriljem sadjarskega društva.

SLOVENSKE VINSKE TURISTIČNE CESTE. Na območje Slovenije se je od leta 1992 oblikovalo 20 vinskih turističnih cest v treh okrajih v Podravju, Posavju in Primorju. Letos so s ponudbo vinskih cest izšli

je dobila le devet sedežev, kar je pet manj kot na volitvah leta 1992 in je po volitvah najprej napovedala opozicijsko držo.

Koalicijski partnerici LDS in SLS sta podpisali obsežno pogodbo o sodelovanju v vladi, v kateri sta preklicali vse prej podpisane pogodbe in potrdili nekatere od svojih glavnih usmeritev: ratifikacijo pridružitvenega sporazuma z EZ, kar med drugim pomeni spremembo ustave v delu, ki tujcem prepoveduje možnost nakupa zemlje, članstvo v zvezi NATO, pospešitev denacionalizacije, revizijo zaključnih računov dveh največjih bank, ki sta v sanaciji, in med drugim korekcije v pravosodju.

Takoj po izvolitvi nove vlade je premier Drnovšek sporočil, da sta se stranki uskladili tudi o vprašanju vračanja zemlje in gozdov cerkvi. Premier je napovedal še možnost sprejetja dvoletnega proračuna.

Po STA

Katalogi. Ponudbe vinskih cest so predstavili tudi v tujini v Kölnu, Lienzu in Londonu. Vsebinska ponudba turističnih vinskih cest je vsako leto bogatejša, saj vsaka izmed njih lahko ponudi zanimivo enodnevno doživetje. Do konca leta naj bi ta področja obiskalo vsaj 600 turistov.

SLOVENSKA ELEKTRARNA OB REKI KOLPI. Gre za zelo zahteven načrt, ki naj bi vsem vsem na tem področju v dveh letih zagotovil elektriko. Ob graditvi daljnovoda Ribjak — Srbotnik so poslovne enote Elektro Kočevje pripravile slovesnost, kjer so to slovesno objubil. Poleg daljnovoda gradijo tudi transformatske postaje za vse vasi, ki so v okrilju daljnovoda. Sedaj so na slovenski elektroenergetski sistem priključili 52 odjemalcev, čaka pa jih še okoli 300 odjemalcev, ki so napajani iz hrvaškega elektrogospodarstva.

ETIKA V GOSPODARSTVU je bila glavna vsebina pogovorov, ki jih je pripravilo društvo ekonomistov Matibor. Pogosta neodgovornost podjetnikov, ravnateljev in drugih za negativne posledice njihove gospodarske dejavnosti često zniža raven kakovosti, večja korupcija. Trda kapitalistična ekonomija ne čuti nobene potrebe po etičnem ravnanju. Pogovori naj bi odgovorili na nekaj bistvenih vprašanj: ali se etika in ekonomija izključujeta ali pa je prav etično ravnanje prava pot do verodostojnosti podjetja in njegove uspešnosti.

900 MILIJONOV TOLARJEV znaša vrednost nove sodobne tovarne GREDA v Mirni na Dolenjskem. V njej bodo izdelali več kot 5000 ton izdelkov v vrednosti 1,2 milijarde tolarjev. Predvsem vonjave in sirupe za osvežilne pijače, sadne mešanice za izdelavo sadnih sladoleдов, sadnih jogurtov in za brezalkoholne pijače.

„ŠTAJERSKA GLAŽUTA“ je oživela. Pred 400 leti so izdelovali v okolici Rogaške Slatine predvsem steklenice za zdravilno slatino. Sedaj je podjetje Kreativ začelo izdelovati umetniške izdelke iz stekla, v katerem se zrcali poezija. Izdelke antičnih in modernih oblik izdelujejo po posebnih postopkih. Njihovi estetsko oblikovani izdelki so si utrli pot na tuje trge, velike uspehe pa dosega tudi na domačem trgu.

SLOVENSKI IZVOZ — NADPOVPREČEN. Po lanskim podatkih znaša slovenski izvoz 4200 dolarjev na prebivalca. Seveda se ne moremo primerjati z najuspešnejšimi evropskimi izvozniki, smo pa zelo blizu Nemčije, ki izvažja 4378 dolarjev na prebivalca, boljši od Italije, Portugalske, Španije, celo od Francije.

2,4 MILIJONA LITROV VINA so pridelali v podjetju Radgonske gorice. V svojih vinogradih so natrgali 2,400 ton grozdja, zalogo so pa dopolnili z nakupi od zasebnikov — okoli 600 ton. Pozna trgategv je podvojila sladkorno stopnjo kapljice.

DINAMIČEN GOSPODARSKI RAZVOJ pa bo terjal velike strukturne spremembe našega gospodarstva. V prihodnjih letih bo namreč treba zamenjati približno polovico izvoznih izdelkov, izboljšati trg, povečati pa bo treba tudi izvoz storitev. Zavedati se moramo, da vrednost uvoza še vedno presega vrednost izvoza. Slovenija naj bi v tem desetletju leta 2005 izvozila za 15 milijard blaga, s čim bi se glede na izvoz na prebivalca približali evropskemu vrhu.

„Rupnikove“ lire

Pred kratkim je slovenski knjižni trg postal bogatejši še za eno tehtno razpravo, in sicer drugo knjigo v zbirki Slovenska numizmatika z naslovom Rupnikove lire. Delo je logično nadaljevanje prve knjige iz serije Slovenska partizanska potrdila. Napisal jo je levičarski nacionalist poslanec Zmaga Jelinčič.

Knjiga Rupnikove lire prinaša vse, kar je bilo mogoče najti po svetovni numizmatični literaturi. Jelinčič v uvodu pravi, da so mu pomagali zapisniki upravnega odbora Hranilnice Ljubljanske pokrajine (last Mestnega arhiva Ljubljana). Vsi fotografirani primerki v knjigi pa so iz avtorjeve zbirke, zdaj v lasti Numizmatičnega kabineta Narodnega muzeja v Ljubljani (gre za donacijo Zmaga Jelinčiča). Za nekatere bankovce ni bilo mogoče najti nobenega primerka (zlasti za poskusne in razne odtise).

Podobno opisuje razmere po kapitulaciji Italije, ko so v Ljubljanski pokrajini še vedno veljale italijanske lire kot plačilno sredstvo.

Tako je 5. septembra 1944 prišlo do ses-

tanka pri šefu pokrajinske uprave Ljubljanske pokrajine. Spričo nastalega položaja so se odločili, da bo Hranilnica Ljubljanske pokrajine poslala v promet cirkularne čeke oziroma nakaznice v zneskih po 50, 100, 500 in 1000 lir. Kritje naj bi imeli pri Banci d'Italia, dobroimetje pa vezano na posebej vezan račun pri nemški kreditni banki - Podružnici v Ljubljani.

Rupnik je sprejel predlog za izdajo čekov in nakaznic kot neke vrste zasilnega denarja, dokler jih ne bi vzeli iz prometa. Prve nakaznice naj bi dobil že do 23. septembra 1944. Določeno je bilo, da naj osnutke za nakaznice izdelajo slikarji oziroma grafiki Jože Beranek, brata Janez in Jože Trpin ter Gvidon Birolla, papir pa bi dobili pri firmi Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode, v Ljubljani.

Avtor podrobno predstavlja vse nadaljnje okoliščine do konca druge svetovne vojne oziroma do 9. julija 1945, ko je nova država Rupnikove lire zamenjala, in objavlja ustrezno dokumentacijo.

Po Delu

V tretje tisočletje

Nad. s 2. str.

Zmaga Jelinčiča pa se je komentarjev vzdržala. DeSUS je ugotovil, da je zaželela tudi pri novi partnerici ter zato le potrdila zadovoljstvo nad podpisanim dogovorom z mandatarjem.

Pomladni blok strank je že pred volitvami združil predsednik socialdemokratske stranke Janez Janša, ki je pozival tako krščanske demokrate kot SLS k podpisu predvolilne pogodbe o sodelovanju v vladi, če bi strankam uspelo doseči večino v parlamentu. Stranke pogodbe takrat niso podpisale, oba predsednika, Marjan Podobnik in Lojze Peterle, pa sta potrdila pripravljenost za oblikovanje pomladne vlade. Takšna vlada naj bi dejansko izvedla tran-

zicijo Slovenije iz nekdanjega „totalitarnege režima“ v demokratični sistem. Stranke SLS, SDS in SKD, ki so nastale na prelomu desetletja, je družilo enako razumevanje aktualnih političnih razmer ter polpretekle zgodovine. Med glavne cilje pa so uvrščale popravilo krivic, odkrivanje in preprečevanje gospodarskega kriminala, pospešitev denacionalizacijskih postopkov, zlasti še v zvezi s terjatvami, ki jih ima Rimokatoliška cerkev, skrb za zaščito nacionalnih interesov pri vključevanju Slovenije v EZ in uveljavljanje pravne države.

Blok strank, ki so podprle kandidaturu premiera Drnovška za mandatarja in zatem tudi njegov prvi predlog vlade, je raznorodno. SNS je nova stranka nacionalistična in z vrsto očitkov na račun Rimokatoliške cerkve, DeSUS je na volitvah nastopila prvič, in sicer s programom predvsem v prid upokojujencev, ZLSD naslednica bivše Zveze komunistov, je volitve slabo prestala, saj

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

25. februar 1997

1 dolar	152,69 SIT tolarjev
1 marka	91,13 SIT tolarjev
100 lir	9,19 SIT tolarjev

NOVICE IZ SLOVENIJE

GROSUPLJE - Založba Mondena in Gradbeno podjetje Grosuplje sta pred meseci razpisala literarni natečaj za dokončno oblikovanje romana Janez Gremčič, ki ga je pisatelj Josip Jurčič pustil nedokončanega. Do 15. septembra je prišlo v roke žirije štiri najstarejši rokopiesov. Žirija je najprej izbrala v ožji izbor pet delo, nato pa se odločila za različico, ki jo je napisala dolenska pisateljica Barica Smole. Po poklicu je slavistka, dela pa kot poslovna tajnica v tovarni Labod. Tako je Jurčičevo delo dobilo še en dokončan roman: prvega, Rokovnjače, je dokončal že Jurčičev vrstnik Janko Kersnik.

SLOVENJ GRADEC - Občina in Kulturni dom že dalj časa izdajata mesečni program prireditev v Slovenj Gradcu in drugih krajih slovenske Koroške, Velenju, Dobrni, Zrečah, itd. Zdaj pa so s podjetjem Kivi predstavili vsakomesečni program tudi na internetu (www.kivi.si/prireditve).

ŠPITALIČ PRI SLOV. KONJICAH - Gostilna Gastuž v Žički kartuziji velja za najstarejšo srednjeevropsko gostilno. V njej so žički kartuzijanci sprejemali goste, potem ko so zaprli bratski samostan v Špitaliču. Zdaj bodo v Gastužu obnovili ponudbo gostinskih storitev, vodstvo po samostanu in spominke.

PTUJ - Po enajstih letih je spet izšel, tokrat že šesti Ptujski zbornik in sicer v dveh knjigah. Na skupno 1.100 straneh je objavljenih 49 člankov z arheološko, zgodovinsko, etnološko in umetnostozgodovinsko tematiko. V zbornikih je najboljši predstavljene razvoj in pomen Ptuja z okolico v vseh zgodovinskih obdobjih.

LJUBLJANA - V ljubljanski Operi so spet ponovili priljubljeno Foersterjevo opero Gorenjski slavček, vendar se je režiser František Preisler odločil za rahlo stilizirano verzijo. Sodobnejši pogled na tradicijo kaže predvsem zamenjava kostumov in plesov: gorenjsko narodno nošo so zamenjala tipična oblačila iz sredine prejšnjega stoletja, baletni ansambel pa je imel nekaj svobodne, da je tudi stiliziral svoje plesne, vendar s prepoznavnimi elementi ljudskih plesov. Svojo vlogo (Francozinja) je imela tudi Veronika Fink-Menvielle.

MARIBOR - Po tridesetih letih prepevanja se je poslovila od pevskih odrov mezzosopranistka Majda Švagan. Zaključni nastop je imela kot Azucena v Verdijevev Trubadurju v veliki dvorani mariborskega Narodnega gledališča. V svoji karieri je oblikovala okoli štirideset vidnih vlog, nastopala pa tako v Sloveniji kot na odrih bivše Jugoslavije, Italije in Ukrajine.

KOPER - Trije Hrvatje so natlačene v malem kombiju prepeljali kar šestnajst Turkov. Uspelo jim je prečkati hrvaško-slovensko mejo, pred slovensko-italijansko mejo blizu Kopra pa so jih mejni policisti zajeli. Kljub poskusu podkupovanja (policaj so potisnili v žep 900 mark), so vse odpeljali na policijsko postajo.

LJUBLJANA - V Kinoteki so si ogledali v slovenščino sinhroniziran češki film Dragi režiser. V njem je režiser Pavel Koutecky zbral nekaj dogodkov iz življenja arhitekta Jožeta Plečnika, ki se nanašajo na njegovo delo na Češkem in stike s takratnim predsednikom Masarykom.

LJUBLJANA - Po novih avstrijskih predpisih morajo vsi avtomobili, ki vozijo po njihovih cestah, imeti na vetrobranskem steklu rdečo nalepko. V Sloveniji nalepko prodajajo na poštah, bazah Avto-moto zveze Slovenije in bencinskih črpalkah. Nalepke imajo različne cene, odvisno od kategorije vozila in časa uporabe. Nalepka za celo leto osebne avtomobile stane 7.600 tolarjev. Tak način pobiranja cestnine ima ta poleg Avstrije tudi Švica in Češka.

MARIBOR - Pošta Slovenije bo letos imela vsega skupaj 550 enot. To pomeni, da pride povprečno po ena pošta na 3.655 prebivalcev in 37,1 kv. kilometra (v razvitih

evropskih državah je povprečje za polovico nižje). Kar 70 odstotkov prebivalcev ima dostavo šestkrat na teden, 29 odstotkov pa petkrat na teden. Vodstvo pošte načrtuje, da bodo do konca stoletja omrežje toliko razvili in uredili, da bodo lahko konkurirali možnim demonopolizacijskim ureditvam.

LJUBLJANA - Mladinska knjiga je predstavila deseti zvezek Enciklopedije Slovenije. V njej so zaobjeta gesla od Pt (Ptuj) do Savn (Savnik Viktor). Enciklopedija je začela izhajati leta 1987; v načrtu so še trije zvezki. Založba namerava po izidu kompletne zbirke enciklopedijo aktualizirati tako v tiskani kot v elektronski obliki, vendar mora še prej rešiti nekatera vprašanja, kot so: kateri elektronski medij uporabiti, kako zavarovati podatke in kako zagotoviti potrebna sredstva.

ANHOVO - Končno je prenehala v tovarni Salonit proizvodnja azbest-cementnih plošč. V 75 letih jih je tovarna naredila 3,5 milijona ravnih in valovitih ter 60 tisoč km cevi. Za ukinitve proizvodnje so se morali odločiti po ugotovitvi, da azbest povzroča razna rakasta obolenja predvsem na dihalnih organih. Zaenkrat imajo podatke o 400 obolelih delavcev in okoličanov tovarne.

RIBNICA NA POHORJU - Na pobudo takratnega kaplana so v tej vasi pred sto desetimi leti ustanovili Kmetško bralno društvo. Njegovo prvotno delo je bilo utrjevanje slovenstva v boju proti raznarodovalni nemški politiki. Zdaj se imenuje Kulturno društvo v Ribnici na Pohorju in nosi ime po gledališkem igralcu Stanetu Severju, ki je pred 26. leti umrl po zadnji predstavi Gledališče enega.

JESENICE - Po predlogu jeseniškega župana dr. Božidarja Brudarja naj bi Cesto maršala Tita preimenovali v Gosposvetsko in Slovensko, Cesto revolucije pa v Ob železnici. Predlog je propadel, ker so svetniki ZLSD (komunisti), SNS (Jelinčičevi) in skoraj vsi LDS (Drnovškovi) imeli večino. Izgovorili so se, da župan ni upošteval mnenja iz javne razprave, po katerem naj bi o preimenovanju odločili prebivalci krajevne skupnosti, skozi kateri tečeta cesti.

LJUBLJANA - Lanskega meseca septembra so odprli star italijanski bunker pri Zavrtaču, kjer so bili spravljene sodi z radioaktivnimi odpadki. Ti odpadki so prišli leta 1961 z Onkološkega inštituta, ko se je zgodila nesreča z radijevo ampulo. Meritve so pokazale na razne radioaktivne snovi, zaradi česar so odpadke prepakirali v 77 novih sodov, 20 pa jih je bilo še v dobrem stanju, zdaj pa bodo našli svoj prostor v prehodnem republiškem skladišču nizko in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO) pri reaktorskem centru v Podgorici.

ZAGREB - Kulturno prosvetno društvo Slovenski dom je bilo ustanovljeno leta 1929, da bi pripomoglo pri družitvi zagrebških Slovencev. Imelo je svoje glasilo Odmevi, vendar je pred 64. leti zamrlo. Zdaj bodo društveno delo opisovali v novem glasilu - Novi odmevi. V njem bo prostora tudi za seznanjanje z novimi knjigami v Sloveniji, društveno vlogo v hrvaški in slovenski kulturi, itd. - Sicer pa število Slovencev v Zagrebu stalno upada: pred desetletji jih je bilo 18.000, ob popisu leta 1971 13.200, deset let kasneje 9.600, ob zadnjem popisu pa le še okoli 8.000. Malo pred osamosvojitvijo Hrvaške in Slovenije so bili v Zagrebu ponosni na harmonikarski orkester Slovenskega društva (med najboljšimi amaterskimi orkestri v Evropi), vendar niti eden izmed harmonikarjev ni znal slovenskega jezika.

Primož Peterka je 9. februarja kot prvi Slovenec preletel nad 200 m. Pred skoraj 50 leti je Janez Poldra kot prvi Slovenec preletel 100 metrov na planiški velikanki.

SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

Rojstvo: 1. februarja je bil rojen **Andrej Miha Gorše**, sin Francija in Dori roj. Heller. **Čestitamo!**

Krst: Krščena je bila v Villa Devoto **Lucija Lilijana Močnik**, hčerka Bernarda in Lilijane Marije roj. Mehle. **Čestitamo!**

Smrti: Umrli so v Lourdesu **Gizela Marušič** (69), na Ezeizi **Jože Pugelj** (74), v Indio Rico, Buenos Aires, pa **Tone Lubej** (73). **Naj počivajo v miru!**

Nova diplomantka: Na Instituto Padre Elizalde je 19. decembra 1996 dokončala študije **Lucijana Hribar Podržaj** in postala profesorica filozofije.

Čestitamo!

Pust v Mendози

Pustno veselico smo letos v Mendози imeli na soboto, 8. februarja zvečer v Slovenskem domu.

Poskrbeli so za vso pripravo Društvo, mladina in skupina MARES (slovensko-argentinski zakoni).

Kot je že navada, je ta praznovanje izredno veselo in zabavno. Vsi navzoči so posebno sproščeni in maske so na otrocih, mladih in tudi starejših.

Vsi vemo, kako zdravo se je včasih pošteno nasmejati. Kakšno olajšanje in odpočitek za vsakdanjo napetost! Vesela družba, razpoloženost, ples in smeh: to je for-

mula pustnega odmora.

Med predstavljanjem se je odlikovala šaljiva modna revija: defilirala je Fantovska zveza.

Presenečenje večera za vse navzoče je bil obisk predsednika države in bivšega finančnega ministra: duet Menem-Cavallo. Slavniti politični par je bil pripravljen izva- biti smeh tudi najbolj resnemu človeku.

Kot vsako leto smo tudi letos zažgali pusta na dvorišču Doma s primerno ceremonijo in tako zaključili praznovanje ter se poslovili do prihodnje pustne prireditve.

T. Š.

Iz življenja Zveze slovenskih mater in žena

Naše 30-letno delovanje smo zaključile z novembrskim sestankom in volitvami; ostal je ves odbor s predsednico go. Pavlino Dobovškovo. Asistent Zveze dr. Jure Rode pa je sklenil uradni del z duhovnimi napotki.

Lepo je uspela božična akcija z živilskimi paketi, kot je to že v navadi vrsto let. Nekaterim družinam je v veliko pomoč ali pa izključno materialen dar za božič osamljenim rojakom, ki so morda v poznih letih počutijo še bolj odmaknjeni domovini, kri-vice še žive — nepozabljene —, še bolj bole.

Naš namen je dosežen, če razveselimo le enega dvakrat na leto (v juliju so zimski paketi).

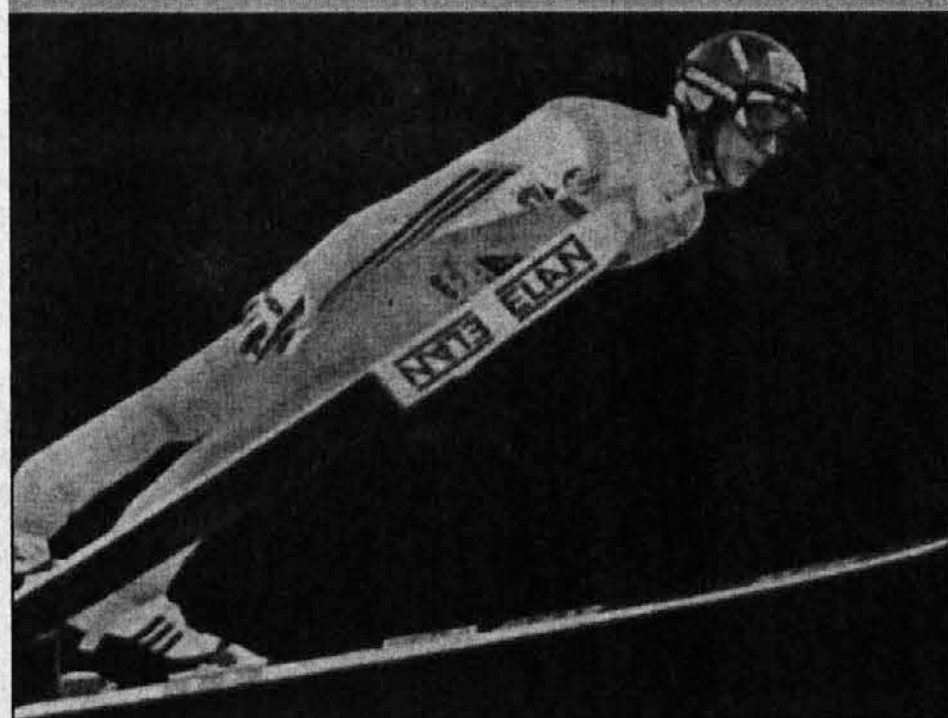
Tudi vsakoletna božičnica stremlje k temu, k skupnem srečanju ob mašnem oltarju, jaslicah z domačimi slovenskimi obredi; zadiši po kadilu v Slovenski hiši kot v domači. V molitvi smo vsi eno, ubrano zapojemo božične pesmi, ki so vsakokrat posebej doživete. Vsako leto se ponavljajo navade, a so vedno nove za duha in srce, saj se nam razneži po otroško. Božičnica 96 je vsebovala bogastvo preproste vere...

Za toliko drobnih del smo dolžni zahvalo vsem Domovom, ki nam leto za letom pomagajo ob vsaki priliki na različne načine v skupni rešitvi za uspešno delovanje Zveze. Povsod s prodajo božičnih voščilnic lahko načrtujemo letošnje akcije - tu so denarna podpora, skromna, a mesečna v olajšavo pokojninskemu znesku za vzdrževanje najnujnejših potreb: elektrika, plin, zdravila, davki...

Zato priporočamo to pot **VELIKO-NOČNE VOŠČILNICE**, delo umetnika inž. Uroša Žitnika iz Ljubljane. Večkrat nam je že priskočil na pomoč — ima srce in roke za nas. „Bog plačaj“ naj pride do njega iz Argentine!

Prisrčni motivi in še umetniško postavljeni v čas, ki se ga mi še vedno spominjamo; zato je Novačanova pesem na prošnjo rojakov znova natisnana tudi letos. Na voljo so po vseh slovenskih domovih ali pri odbornicah. Toplo jih priporočamo in se vsem že vnaprej zahvaljujemo, 30 let že pomagajte vzdrževati Zvezo! Vztrajajte - vztrajamo še v bodoče vsem v dobro! Bog povrni!

Zveza

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265
Letalske karte, rezerva
totelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

dr. Cecilija Dimnik Leber, odvetnica. Vsak dan od 15. do 19. - Av. Santa Fe 56, San Isidro - Tel.: 743-7966

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

Izdelovanje okvirjev za slike (olja, akvareli, fotografije). Tomislav Štrfiček - Tel.: 658-4160

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Buenos Aires - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574 / 654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574 / 654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

Umetniške velikonočne voščilnice so na voljo po vseh Domovih!

Izdala Zveza slovenskih mater in žena za dobrodelni sklad. Bog plačaj!

Odbor Zveze

SLOGA SPOROČA:
Zaključek letošnje kopalne sezone na letovišču bo v nedeljo, 16. marca.

Število imetnikov KARTE SLOGA in MASTERCARD-CARTA SLOGA vsak dan raste. Pridružite se še Vi, saj ugodnosti so velike. Poleg tega pa še udeležba pri nagradnem žrebanju za dve brezplačni letalski vozovnici

BUE-LJU-BUE

Vsak mesec bodo listki s številkami članov pristali v žari za žrebanje. Pridružimo se tudi mi, pravočasno!

Informacije: 658-6574 / 654-6438
656-6244 / 656-6565

**SLOGA DA VEČ!
V SLOGI JE MOČ!**

Priveditve v letu 1997

2. 3. tombola na Slovenski pristavi
8. 3. začetek srednješolskega tečaja
9. 3. začetek slovenskih osnovnih šol
19. 3. desetletnica smrti msgr. Antona Oreharja
30. 3. velika noč
6. 4. misijonska tombola v Slovenski vasi
4. 5. obletnica v Slovenskem domu v Carapachayu
11. 5. slovensko romanje v Luján
18. 5. obletnica v Slovenskem domu v San Martinu
25. 5. žegnanje v Slovenski hiši
1. 6. spominska proslava žrtev revolucije
8. 6. krajevne domobranske proslave
8. 6. procesija Sv. Rešnjega Telesa
15. 6. očetovski dan
28. 6. praznik slovenske državnosti
29. 6. proslava šolskih otrok na čast Sv. Alojziju
6. 7. prireditev v Hladnikovem domu v Slovenski vasi
9. 7. športni dan
20. 7. mladinski dan v San Martinu
20. 7. društvo Nagelj iz Kanade
27. 7. 45. obletnica Hladnikovega doma
3. 8. družinski dan - dan otrok
10. 8. mladinski dan v Slomškovem domu
16. 8. 28. glasbeni večer SDO/SFZ
17. 8. romanje v Lourdes
24. 8. mladinski dan v Carapachayu
24. 8. obletnica Rožmanovega doma
6. 9. dan Zveze slovenskih mater in žena
7. 9. mladinski dan na Slovenski pristavi
7. 9. sv. maša za Rupnika, Hacina in sodelavce
14. 9. mladinski dan v Našem domu v San Justo
20. 9. proslava šolskih otrok na čast Antonu Martinu Slomšku
21. 9. Slovenski dan in obletnica Slomškovega doma v R. Mejía
28. 9. mladinski dan v Slovenski vasi
28. 9. srečanje molilk rožnega venca
5. 10. obletnica pri Svetogorski Mariji
5. 10. prvo sveto obhajilo
11. 10. misijonska proslava
12. 10. obletnica našega doma v San Justu
18. 10. tombola v San Martinu
19. 10. materinski dan
26. 10. obletnica na Slovenski pristavi
9. 11. zvezni mladinski dan SDO/SFZ na Slovenski pristavi
16. 11. krajevni dan v Slovenski vasi
22. 11. zaključek srednješolskega tečaja
23. 11. proslava Kristusa Kralja
- 32-30. 11. duhovne vaje za žene
- 5-7. 12. duhovne vaje za moške
7. 12. sv. maša v Rožmanovem domu
8. 12. posvetitev mladine Brezmadežni
13. 12. prireditev na Slovenski pristavi
14. 12. enodnevne duhovne vaje za žene
20. 12. koncert Zveze slovenskih mater in žena
21. 12. enodnevne duhovne vaje za moške
24. 12. božična polnočnica
31. 12. silvestrovanje

SEJE MEDORGANIZACIJSKEGA SVETA

21. 3. v Našem domu v San Justo
16. 5. v Zedinjeni Sloveniji
18. 7. v Slovenski vasi
19. 9. v Zedinjeni Sloveniji
21. 11. v Slovenskem domu v San Martinu

OPOZORILO: Po večkrat ponovljenem sklepu Medorganizacijskega sveta na dan obletnic krajevnih slovenskih domov ne sme biti drugih prireditev.

ŽE SKORO 130 LET V SLOVENIJI, V RADENCIH OB MURI, POLNIJO MINERALNO VODO „RADENSKA“. OD VSEGA ZAČETKA SO JO PILI NA CESARSKEM DVORU NA DUNAJU IN OD ZAČETKA STOLETJA JE PRISOTNA NA MIZI PAPEŽEV V VATIKANU. NJENA NAJVEČJA ODLIKA JE, DA JE NARAVNO GAZIRANA IN VSEBUJE IDEALNO KOMBINACIJO MINERALOV. SE DAJ JE „RADENSKA“ ŽE V ARGENTINI IN BO LAHKO TUDI NA VAŠI MIZI. VPRAŠAJTE ZANJO V SLOVENSkih KRAJEVNIH DOMOVih! ZA VEČ INFORMACIJ, KLIČITE NA TEL. 325-2127.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intellectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

- SOBOTA, 8. marca:**
V Srednješolskem tečaju ob 15. seja profesorjev; ob 16. popravni izpiti; ob 17. vpisovanje; ob 18. uri začetna sv. maša.
- NEDELJA, 9. marca:**
Začetna prireditev slovenskih osnovnih šol v Slovenski hiši ob 16. uri.
- ČETRTEK, 13. marca:**
Seja upravnega sveta ZS ob 20. uri
- NEDELJA, 16. marca:**
Na letovišču SLOGA zaključek kopalne sezone.
- NEDELJA, 23. marca:**
V Rožmanovem domu blagoslov butaric in oljk z mašo, nato skupno kosilo.

JANČAR : HANDKE

Pred časom je v avstrijskem parlamentu pisatelj Peter Handke razvil svoje misli, ki jih je zapisal v knjigi Pravičnost za Srbijo. Njemu nasproti se je postavil slovenski pisatelj Drago Jančar. V parlamentu je v slovenščini bral odlomke esejev iz knjige Kratko poročilo o dolgo obleganem mestu. Knjigo je izdala celovška Mohorjeva v nemščini, izšel pa je tudi nemški prevod romana Posmehljivo poželenje. V parlamentu je bilo bolj mirno, kot ob Handkejevem nastopu, ker se je z njim strinjalo več parlamentarcev kot s Handkejem.

PRAŠIČJA KUGA

Po besedah direktorja Republiške veterinarske uprave Mihaela Vengušta ni bojazni, da bi se v Sloveniji pojavila prašičja kuga, zaradi katere so v nekaterih državah Evropske zveze že morali pobiti precejšnje število živali. V Sloveniji so sprejeli vse preventivne ukrepe za preprečitev izbruha te bolezni, ki je povzročila veliko gospodarsko škodo. Slovenija je zaprla meje za uvoz domačih in divjih prašičev in njihovega mesa iz Nizozemske, Nemčije in tistih delov Italije, kjer divja prašičja kuga; 3. marca so zaprli meje še za uvoz iz Belgije.